

Przedmiotowy System Oceniania z religii dla klasy szóstej szkoły podstawowej

Przedmiotowy System Oceniania z religii został opracowany na podstawie „Programu nauczania religii w klasach V–VIII szkoły podstawowej – katecheza mistagogiczna wprowadzająca w historię zbawienia *Bóg jest wśród nas*”, zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

Przedmiotowy System Oceniania z religii jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania oraz promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373).

Na Przedmiotowy System Oceniania z religii składają się:

1. Cele oceniania.
2. Zasady oceniania.
3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie.
4. Sposoby dostosowania warunków sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
5. Wymagania programowe i kryteria oceniania bieżących osiągnięć uczniów.
6. Poprawa oceny.
7. Przewidywane osiągnięcia uczniów.

Ad. 1. Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania.
3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju intelektualnego i duchowego.
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia.
5. Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się, kształtowanie odpowiedzialności za proces uczenia się.
6. Zainteresowanie uczniów przesłaniem Bożym.
7. Pomoc w otwarciu się na Boga w modlitwie i w życiu codziennym.
8. Pogłębienie przeżywania roku liturgicznego i sakramentów.
9. Pomoc w odkrywaniu zadań w Kościele, rodzinie, grupie szkolnej.

Ad. 2. Zasady oceniania

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z katechezy wynikających z realizowanego programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz o warunkach uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
2. Praktyki religijne nie podlegają ocenie.
3. Każda ocena jest jawna dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów), a także wystawiana według ustalonych kryteriów.
4. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach w skali 1–6.
5. Do wystawienia oceny śródrocznej wymagane są minimum trzy oceny bieżące (lub wg *Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania*).
6. Uczeń może być niesklasyfikowany w przypadku ponad 50% nieusprawiedliwionych nieobecności.
7. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
8. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji) nie muszą być zapowiedziane przez katechetę. Sprawdzian jest udokumentowany wcześniejszym wpisem w dzienniku. Sprawdzane i poprawione prace nauczyciel winien oddać w ciągu dwóch tygodni. Wszystkie prace pisemne uczniów są przechowywane do końca roku szkolnego.

9. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia i noszenia zeszytu (ćwiczeń) i katechizmu przedmiotowego oraz do systematycznego odrabiania prac domowych.
10. Sprawdziany wiedzy odbywają się minimum raz w semestrze i są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany są obowiązkowe – jeśli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, powinien napisać sprawdzian w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem.
11. W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić braki w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły.
12. W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.
13. Zgodnie z *Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania* i na określonych w nim zasadach uczeń może skorzystać ze zwolnienia z odpowiedzi ustnej (np. tzw. *szczęśliwy numer* i inne formy przyjęte w danej szkole). Nie dotyczy to jednak zapowiedzianych sprawdzianów.
14. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, przysługuje mu prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcjach lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.
15. O ocenie niedostatecznej śródrocznej czy rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (prawni opiekunowie) w formie pisemnej na miesiąc przed radą pedagogiczną klasyfikacyjną. Za pisemne poinformowanie rodzica (prawnego opiekuna) odpowiada wychowawca. Szczegółowe postępowanie określa *Wewnątrzszkolny System Oceniania*.
16. Na siedem dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej uczniowie są informowani o przewidywanych ocenach śródrocznych lub rocznych.
17. Kryteria odpowiadające poszczególnym śródrocznym i rocznym stopniom szkolnym są zgodne z *Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania*.

Ad. 3. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania:

- Formy ustne: odpowiedzi ustne, opowiadania odtwórcze i twórcze, dialog.
- Formy pisemne: sprawdziany, testy, kartkówki, zadania domowe, ćwiczenia wykonane na lekcji.
- Poprawne stosowanie podstawowych pojęć religijnych.
- Rozumienie znaczenia poznanych zagadnień i zastosowanie ich w praktyce.
- Łączenie elementów wiedzy z życiem.

2. Aktywność na lekcji:

- Zainteresowanie tematem katechezy.
- Kreatywność, inicjatywa.
- Pilność, samodyscyplina.
- Współpraca w zespole.

3. Przygotowanie do katechezy, prowadzenie zeszytu:

- Staranne i estetyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

4. Praca domowa:

- Stopień i poprawność zrozumienia i wykonania zadania.
- Samodzielność w wykonaniu zadania.

5. Aktywność dodatkowa, pozalekcyjna:

- Udział w konkursach religijnych (szkolnych i pozaszkolnych).
- Za zajęcie I, II, III miejsca lub wyróżnienia w konkursach religijnych otrzymuje ocenę celującą.
- Za bardzo dobre wyniki nauczania, zajęcie najwyższych miejsc lub wyróżnień w konkursach przedmiotowych z religii (np. Konkurs Biblijny) na etapie dekanalnym, diecezjalnym czy ogólnopolskim otrzymuje ocenę celującą śródroczną lub roczną.
- Wykonywanie pomocy dydaktycznych, realizacja projektów szkolnych.
- Podejmowanie działań wynikających z głównego celu katechezy (aktywny udział w formacji i służbie na rzecz wspólnoty kościelnej, parafialnej, wolontariacie, potwierdzony

pisemnie przez organ prowadzący oraz zaprezentowanie tej działalności na forum klasy lub grupy szkolnej)

Oceny bieżące stanowią o śródrocznej i rocznej ocenie ucznia. Powiadomienie rodziców o ocenach ich dzieci odbywa się zgodnie z przyjętymi zasadami *Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania*.

Ad. 4. Sposoby dostosowania warunków sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Katecheci dostosowują wymagania do indywidualnych możliwości ucznia, uwzględniając opinie i orzeczenia wydane przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne. Przy stwierdzonych rodzajach dysfunkcji:

1. W przypadku dysortografii:
  - błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej.
2. W przypadku dysgrafii:
  - uczeń ma prawo przeczytać nauczycielowi treść pracy pisemnej, gdy ten ma trudności z jej odczytaniem.
3. W przypadku dysleksji:
  - wydłużanie czasu pracy.
  - ograniczenie ilości wykonywanych w czasie zajęć ćwiczeń.
4. Uczeń z upośledzeniem w stopniu lekkim
  - pomoc w pracy nad spójnością wypowiedzi, prowadzenia rozmowy
  - zastosowanie pewnych ułatwień, np. inscenizacji, filmów, prezentacji
  - docenianie wkładu pracy, zaangażowania, samodzielności, motywacji do pracy, systematyczności, postępów w miarę indywidualnych możliwości
5. Uczeń słabowidzący
  - zapewnienie właściwego miejsca w klasie, oświetlenia i widoczności
  - udostępnienie tekstów w wersji powiększonej
  - podawanie pomocy np. różańca, krzyża, Biblii do ręki
  - wydłużenie czasu na wykonanie określonych zadań
  - upewnianie się co uczeń widzi w celu uzupełnienia słownego przekazywanych treści np. z podręcznika, prezentacji
  - uwzględnienie trudności, dyskomfortu związanego z publicznym wystąpieniem np. na jasełkach
6. Uczeń słabosłyszący
  - zajmowanie przez ucznia miejsca w klasie w niedalekiej odległości od źródła dźwięku, filmu, prezentacji
  - stosowanie wzmocnienia w postaci pochwały drobnych postępów
  - wydłużenie czasu pracy
  - pisemne przekazywanie instrukcji dotyczącej zadania do wykonania
  - uwzględnienie trudności związanych z publicznym występem i koniecznością zapamiętania dłuższego tekstu mówionego czy śpiewanego np. modlitwy, czy apele okolicznościowe
7. Uczeń z niepełnosprawnością ruchową i afazją
  - dzielenie materiału na mniejsze partie
  - podawanie jasno sprecyzowanych instrukcji przy jednoczesnym sprawdzaniu stopnia ich zrozumienia
  - w miarę możliwości prezentowanie materiału na konkretnych przykładach
  - wydłużenie czasu na udzielanie odpowiedzi ustnej i pisemnej

- skupianie uwagi ucznia na tym, co w danej chwili uważamy za najważniejsze-zaznaczanie fragmentu, podkreślanie kolorem, akcentowanie przy pomocy słów (uwaga, ważne)

8. Uczeń z autyzmem

- wyznaczenie konkretnego celu i dzielenie zadań na mniejsze etapy
- pomaganie w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności
- wydawanie precyzyjnych, jasnych poleceń na lekcji oraz dotyczących pracy domowej
- zadawanie małych partii materiału
- przypominanie o regułach

9. Uczeń z zespołem Aspergera

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć)
- w miarę możliwości eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych)
- zwrócenie uwagi na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy
- dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia
- popieranie informacji słownych tekstem pisany, obrazem
- przedstawianie nowych pojęć w sposób możliwie najbardziej konkretny
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych

10. Uczeń z zaburzeniami zachowania, nadpobudliwością psychoruchową oraz zaburzeniami koncentracji uwagi

- przydzielanie zadań uwzględniających możliwości i predyspozycje ucznia
- skracanie zadań, dzielenie ich na części, stosowanie powtórzeń
- utrzymywanie częste kontaktu wzrokowego
- stwarzanie możliwości odreagowania napięć poprzez umożliwienie ekspresji ruchowej, słownej, plastycznej
- zajmowanie przez ucznia miejsca w klasie w niedalekiej odległości od prowadzącego zajęcia, w celu zacieśnienia współpracy
- przypominanie o regułach, przypominanie o samokontroli i sprawdzaniu
- stosowanie wzmocnienia w postaci pochwały drobnych postępów

11. Uczeń zdolny

- indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poprzez poszerzenie i wzbogacenie treści nauczania
- przydzielanie trudniejszych zadań
- przygotowywanie ucznia do konkursów szkolnych i pozaszkolnych
- promowanie ucznia i jego osiągnięć w szkole i poza nią

Ad. 5. Wymagania programowe i kryteria oceniania osiągnięć uczniów

I. PODSTAWOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Posiada wiedzę i umiejętności, które są efektem samodzielnej pracy oraz wynikają z indywidualnych zainteresowań; uczeń potrafi je zaprezentować.
- Jest bardzo aktywny na lekcji.
- Wykonuje zadane prace i ćwiczenia; przynosi niezbędne pomoce.
- Prowadzi na bieżąco ćwiczenia (zeszyt).

- Dzieli się z innymi swoją wiedzą, angażuje się w prace wolontaryjne, na rzecz wspólnoty parafialnej.
- Osiąga sukcesy w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Posiada pełny zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania.
- Sprawnie posługuje się nabytymi umiejętnościami; jest zawsze przygotowany i bardzo aktywny na lekcji.
- Posiada i starannie prowadzi zeszyt.
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Angażuje się w życie religijne szkoły: w przygotowanie jasełek, misteriów religijnych, rekollekcji.
- Bierze aktywny udział w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych.
- Odnosi się z szacunkiem do innych.

Na ocenę dobrą uczeń:

- Opanował większość wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania i potrafi je poprawnie zaprezentować.
- Prowadzi na bieżąco zeszyt; jest zawsze przygotowany do katechezy.
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Wykonuje systematycznie i samodzielnie zadane prace i ćwiczenia.
- Posiada umiejętności pozwalające na samodzielne wykorzystanie zdobytej wiedzy; jest aktywny na lekcji.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- Posiada wiedzę i umiejętności niezbędne na danym etapie nauki i pozwalające na rozumienie podstawowych zagadnień.
- Potrafi wrywkowo stosować wiedzę; proste zagadnienia przedstawia przy pomocy nauczyciela; ma braki w wiadomościach.
- Uzupełnia na bieżąco ćwiczenia (zeszyt).
- Wykonuje niesystematycznie zadane prace i sporadycznie zapomina przynieść niezbędne pomoce.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Posiada minimalną wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania.
- Posiada braki w wiedzy i umiejętnościach religijnych, które nie uniemożliwiają mu czynienia postępów w ciągu dalszej nauki.
- Prowadzi zeszyt, w którym są braki.
- Zadania wykonuje sporadycznie.
- Rzadko włącza się w pracę grupy.
- Proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności, wykonuje przy pomocy nauczyciela.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie spełnia kryteriów wymagań na ocenę dopuszczającą niezbędnych do opanowania podstawowych umiejętności.
- Nie prowadzi zeszytu, ćwiczeń, ani nie wykonuje zadawanych prac.
- Odmawia wszelkiej współpracy.

II. SZCZEGÓŁOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- Opanował materiał przewidziany programem w stopniu bardzo dobrym.
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przedmiotem.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach religijnych.
- Biegłe posługuje się zdobytą wiedzą; posiada wiedzę często wykraczającą poza program nauczania klasy szóstej.

- Opowiada o patronach roku: kim byli św. Stanisław BM i św. Maksymilian Maria Kolbe oraz w czym warto ich naśladować.
- Opowiada o latach młodości Karola Wojtyły i o jego przyjaciół.
- Dzieli się swoją wiedzą.
- Jest wzorem i przykładem dla innych uczniów.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Wykazuje się znajomością modlitw i Małego Katechizmu: *Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Modlitwa przed nauką, Duszo Chrystusowa, Anioł Pański, Koronka do Bożego Miłosierdzia, Święty Michale Archaniele, Aktów: wiary, nadziei, miłości i żalu, Dekalog, dwa przykazania miłości, przykazania kościelne, sakramenty, uczynki miłosierdzia względem ciała, uczynki miłosierdzia względem duszy, cztery cnoty główne, grzechy cudze, grzechy przeciw Duchowi Świętemu, grzechy wołające o pomstę do nieba, siedem grzechów głównych.*
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte i przedstawia proces formowania się Ksiąg biblijnych.
- Rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii i podaje ich cechy.
- Wymienia niewłaściwe sposoby interpretacji tekstów biblijnych.
- Przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki.
- Wyjaśnia pojęcia: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament.*
- Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła.
- Wymienia różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi.
- Charakteryzuje wspólnotę Kościoła jako środowisko rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (Sędziowie i królowie, prorocy, bracia Machabeusze) jako przejawy Bożej wierności i wyraz miłości do człowieka.
- Wyjaśnia pojęcie *psalm* oraz charakteryzuje osobę proroka.
- Podaje przykłady właściwego zachowania się chrześcijanina wobec zła i nieszczęść.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą oraz formy modlitwy.
- Opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.
- Prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła.
- Wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia (przymioty Kościoła).
- Wyjaśnia pojęcia: *misje, misjonarz, papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, Tradycja, synod biskupów.*
- Wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych Piotra i Pawła.
- Na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia.
- Wymienia największe Kościoły chrześcijańskie pierwszych wieków.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- W oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność.
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wskazuje na inne obrzędy liturgiczne niż sakramenty.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Wyjaśnia pojęcia: *nuncjusz, konferencja episkopatu, diecezja, parafia, proboszcz.*
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego oraz tłumaczy pojęcie *metropolia*.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.

- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, misję św. Wojciecha i tzw. spór o św. Stanisława.
- Wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka.
- Wyjaśnia sens i cel sprawowania liturgii oraz wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym.
- Wymienia elementy Mszy Świętej i wyjaśnia ich znaczenie.
- Opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele (przykłady ludzi zaangażowanych również współcześnie), rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę dobrą uczeń:

- Zna większość modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte i przedstawia proces formowania się Ksiąg biblijnych.
- Opowiada o rodzajach i gatunkach literackich w Biblii.
- Przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki.
- Wyjaśnia pojęcia: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła jako o środowisku rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (Sędziowie i królowie, prorocy, bracia Machabeusze) jako przejawy Bożej wierności i wyraz miłości do człowieka.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.
- Prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła.
- Wyjaśnia, czym są przymioty Kościoła.
- Wyjaśnia większość pojęć: *misje, misjonarz, papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, Tradycja, synod biskupów*.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Wymienia największe Kościoły chrześcijańskie pierwszych wieków.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Wyjaśnia pojęcia: *nuncjusz, konferencja episkopatu, diecezja, parafia, proboszcz*.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego oraz tłumaczy pojęcie *metropolia*.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, misję św. Wojciecha i tzw. spór o św. Stanisława.
- Wymienia elementy Mszy Świętej i wyjaśnia ich znaczenie.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę dostateczną uczeń:

- Zna część modlitw przewidzianych w programie nauczania.

- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte.
- Wyjaśnia część pojęć: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła jako o środowisku rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Ogólnie przedstawia świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Omawia etapy powstawania Kościoła i jego przymioty.
- Wyjaśnia część pojęć: *misje, misjonarz, papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, Tradycja, synod biskupów*.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla).
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, zna postacie św. Wojciecha i św. Stanisława.
- Wymienia elementy Mszy Świętej.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Zna kilka modlitw przewidzianych w programie nauczania.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte.
- Opowiada o wspólnocie Kościoła.
- Przedstawia wybrane wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Ogólnie przedstawia niektóre świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Wymienia przymioty Kościoła.
- Opowiada o św. Piotrze i św. Pawle.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i edykt mediolański.
- Wymienia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła.
- Wyjaśnia, co to są sakramenty i jaką pełnią rolę w życiu chrześcijanina.
- Wymienia przykazania kościelne.
- Opowiada o zakonach w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce.
- Opowiada o Mszy Świętej.
- Opowiada o modlitwie.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada ćwiczenia (zeszyt), w których są liczne braki.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ad. 6. Poprawa oceny

- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną uzyskaną ze sprawdzianu, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.
- W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej lub kartkówki uczeń ma prawo do jej poprawienia w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

- W przypadku otrzymania niesatysfakcjonującej oceny rocznej istnieje możliwość odwołania się zgodnie z procedurami przewidzianymi w *Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania*.

Ad. 7. Przewidywane osiągnięcia uczniów

Uczeń:

- Wykazuje się znajomością modlitw i Małego Katechizmu: *Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Modlitwa przed nauką, Duszo Chrystusowa, Anioł Pański, Koronka do Bożego Miłosierdzia, Święty Michale Archaniele, Aktów: wiary, nadziei, miłości i żalu, Dekalog, dwa przykazania miłości, przykazania kościelne, sakramenty, uczynki miłosierdzia względem ciała, uczynki miłosierdzia względem duszy, cztery cnoty główne, grzechy cudze, grzechy przeciw Duchowi Świętemu, grzechy wołające o pomstę do nieba, siedem grzechów głównych*.
- Wyjaśnia, czym jest Pismo Święte i przedstawia proces formowania się Ksiąg biblijnych.
- Rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii i podaje ich cechy.
- Wymienia niewłaściwe sposoby interpretacji tekstów biblijnych.
- Przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki.
- Wyjaśnia pojęcia: *objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego, Testament*.
- Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła.
- Wymienia różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi.
- Charakteryzuje wspólnotę Kościoła jako środowisko rozwijania wiary.
- Przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie jako przejawy Bożej wierności i wyraz miłości do człowieka.
- Wyjaśnia pojęcie *psalm* oraz charakteryzuje osobę proroka.
- Podaje przykłady właściwego zachowania się chrześcijanina wobec zła i nieszczęść.
- Wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu.
- Na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą oraz formy modlitwy.
- Opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.
- Prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa.
- Na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła.
- Wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia (przymioty Kościoła).
- Wyjaśnia pojęcia: *misje, misjonarz, papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, Tradycja, synod biskupów*.
- Wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych Piotra i Pawła.
- Na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia.
- Wymienia największe Kościoły chrześcijańskie pierwszych wieków.
- Omawia prześladowania chrześcijan w starożytności i znaczenie edyktu mediolańskiego.
- Omawia najważniejsze biblijne obrazy Kościoła (*Mistyczne Ciało Chrystusa, winnica, owczarnia, Lud Pielgrzymi, budowla*).
- W oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność.
- Wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina.
- Wskazuje na inne obrzędy liturgiczne niż sakramenty.
- Wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka.
- Wyjaśnia pojęcia: *nuncjusz, konferencja episkopatu, diecezja, parafia, proboszcz*.
- Omawia znaczenie przykazań kościelnych.
- Wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się ono od Kościoła katolickiego oraz tłumaczy pojęcie *metropolia*.
- Przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy.
- Opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego.
- Opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce, misję św. Wojciecha i tzw. spór o św. Stanisława.
- Wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka.

- Wyjaśnia sens i cel sprawowania liturgii oraz wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym.
- Wymienia elementy Mszy Świętej i wyjaśnia ich znaczenie.
- Opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego.
- Uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina.
- Opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele (przykłady ludzi zaangażowanych również współcześnie), rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.
- Posiada uzupełnione ćwiczenia (zeszyt).